

OHJEITA AINEKIRJOITUKSEEN SAKSAN KIELELLÄ

Tarkasta omasta tekstistäsi ennen sen palauttamista seuraavat seikat:

Tekstisi rivivälin tulee olla 2, kirjasinkoko 14, mikä mahdollistaa korjausten tekemisen.

1. PÄÄLAUSEEN SANAJÄRJESTYS

a) Päälauseen sanajärjestys on usein subj. + predikaatti + obj. *Ich schicke die Unterlagen morgen.* Jos aloitat esim. ajanmääreellä, on järjestys aika + P + S + O. *Morgen schicke ich die Unterlagen.* Sääntö: predikaattiverbi on toinen lauseenjäsen.

b) Sivulauseen jälkeen päälauseen sanajärjestys on käänteinen: *Weil er den Termin abgesagt hat, hat es keinen Sinn zu warten.*

c) Määreet lauseen lopussa: aika–syy–tapa–paikka. Esim. *Ich reise morgen wegen meiner Arbeit nach Frankfurt. Die Lückerts waren gestern mit dem Auto im Zoo.*

d) Rinnastuskonjunktiot ja -adverbit rinnastavat päälauseita. Kirjoita päälause mm. seuraavien konjunktoiden ja adverbien jälkeen: *denn* (sillä), *aber* (mutta), *doch* (kuitenkin), *sonst* (muuten), *also* (siis), *deshalb/darum* (adverbi, sen vuoksi), *außerdem* (adverbi, sitä paitsi).

2. SIVULAUSEEN SANAJÄRJESTYS

Kannst du den Bericht durchlesen, während ich mit dem Kunden telefoniere. (preesens)

Er sagte, dass du später gekommen bist. (perfekti)

Der Arzt hat gesagt, dass du nicht arbeiten darfst. (preesens, pääverbi + modaalapuverbi)

Wir sind nur zu spät, weil sie zu früh anfängt. (preesens, eriävä yhdysverbi)

Sivulauseessa kaikki verbit kuuluvat lauseen loppuun, apuverbi viimeiseksi (perfektin apuverbi tai modaalipuverbi). Alistuskonjunktiot aloittavat sivulauseen, esim. *dass* (että), *als* (kun), *wenn* (kun), *weil* (koska), *wie* (kuten), *ob* (-ko), *damit* (jotta), *bis* (kunnes), *während* (sillä aikaa kun, kun taas), *seit* (siitä lähtien kun), *nachdem* (sen jälkeen kun), *obwohl* (vaikka).

3. LAUSEENJÄSENTEN SIJAMUODOT

a) Subjekti aina nominatiivissa. *Eine lustige Idee hatte der Betrunkene gestern auf dem Parkplatz.*

b) Sein-verbin jälkeen aina nominatiivi. *Sie ist eine gute Polizistin. Sein Terminkalender muss ein Chaos sein.*

c) Haben-verbin jälkeen akkusatiivi. *Unser Gastgeber in der Toskana hatte einen großen Hof.*

d) Objektin sijamuoto on akkusatiivi, datiivi tai prepositionaaliobjekti (riippuen verbistä).

Das kostet mich viel Mühe. (A)

Der Frau fehlt Zeit. (D)

Morgen hören wir auf mit dem Projekt. (mit)

Nicht mehr alle glauben an den Frieden. (an + A)

Nimmst du auch an der Konferenz teil? (an + D)

Mieti lauseistasi, mikä on subjekti ja mikä objekti. Esim. *Den Männern kann ein Unglück geschehen* (=tapahtua).

ein Unglück = subjekti (mikä, joka tapahtuu)

die Männer = objekti (kenelle tapahtuu) → datiivi

4. EROTA ERIÄVÄT YHDYSVERBIT JA PREPOSITIOT

Morgen rufe ich dich an (eriävä yhdysverbi *anrufen* + akkusatiiviobjekti).

Ich denke an dich (verbi *denken* + prepositio *an*, joka vaatii tässä akkusatiivia).

5. KONGRUENSSI

a) Verbin yksikkö- ja monikkomuodot: *Die Landschaft ist flach, da wachsen viele Bäume.*
Mich freuen die Probleme überhaupt nicht.

b) Persoonapronominien viittaussuhteet:

Der Wagen war teuer, er hat 30 000 Euro gekostet.

Wo ist die Grundlage des Marxismus? Sie beginnt... Er beginnt... Wir finden sie... Wir finden ihn...

Ich schreibe meine Abschlussarbeit über den Sprachgebrauch Topelius' in seinem Buch Maamme kirja. Es/sie ist leider erst in einem Jahr fertig.

c) Possessiivipronominien viittaussuhteet (hänen, sen):

Die Industrie boomt und mit ihr der Handel, und seine Prognose soll den Verbraucher erfreuen.

Die Industrie boomt und mit ihr der Handel, und ihre Prognose soll den Verbraucher erfreuen.

6. SANOJEN SUVUT JA SUVUN TAIPUMINEN SIJAMUODOISSA

Tarkasta kotiaineessa sanojen suvut (tämä vaatii työtä!) ja artikkelin taipuminen sijamuodoissa.

Esim. *Das ist eine schöne Stadt, ich fahre in die Stadt, er kommt gerade aus der Stadt.*

7. MIELIPITEEN ILMAUKSIA

Ich bin der Meinung,... Meiner Meinung nach..., Ich finde es seltsam, wie..., Ich sehe das anders,... Man kann sagen, dass..., Könnte man nicht..., Ich bin dafür/dagegen...